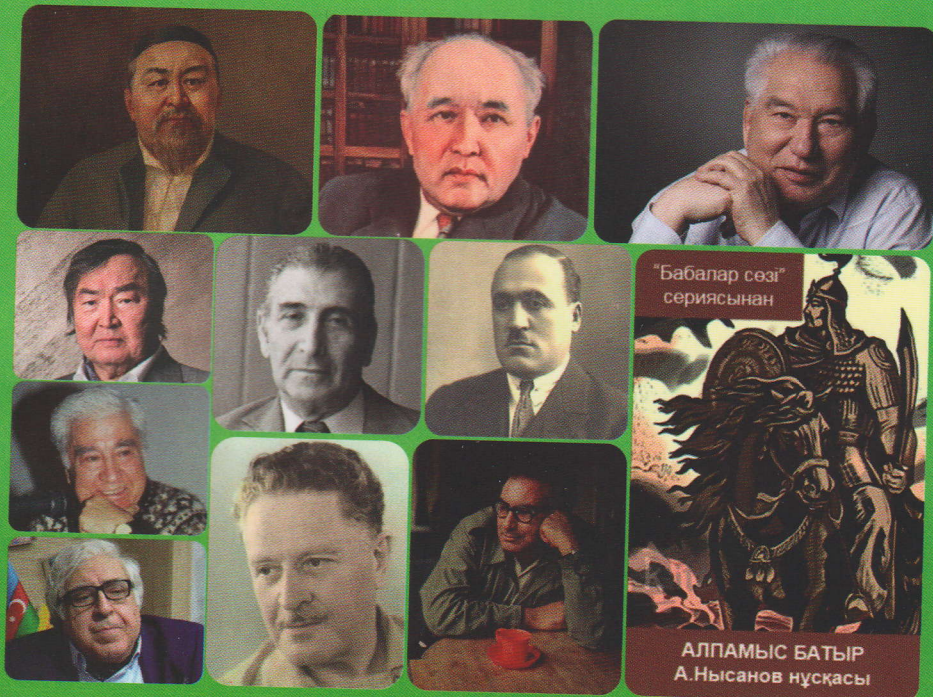

ABDULLA ULUG'OV

JAHON ADABIYOTI

(Turkiy xalqlar adabiyoti)

ЎЗБЕКISTON RESPUBLIKASI OLIY VA OʻRTA MAXSUS
TAʼLIM VAZIRLIGI

ALISHER NAVOIY NOMIDAGI TOSHKENT DAVLAT
OʻZBEK TILI VA ADABIYOTI UNIVERSITETI

ABDULLA ULUGʻOV

JAHON ADABIYOTI

(turkiy xalqlar adabiyoti)

5120100 – FILOLOGIYA VA TILLARNI OʻQITISH (OʻZBEK TILI)
TAʼLIM YOʻNALISHI TALABALARI UCHUN DARSLIK

Toshkent – 2021

UO'K 821.512.1(075)
КВК 83.3(543)
U 45

Ulug'ov, Abdulla

Jahon adabiyoti (turkiy xalqlar adabiyoti) [Matn]: darslik / A.Ulug'ov -
Toshkent: Muharrir nashriyoti, 2021. - 424 b.

ISBN 978-9943-6837-4-7

Jahon adabiyotining tarkibiy qismi turkiy xalqlar adabiyoti qadimiy bo'lishi barobarida, ko'lami, miyosi jihatidan ham ulug'vordir. Chunki dunyodagi o'ttizdan ortiq til turkiy tillar guruhiga mansubdir. Til esa adabiyotning birinchi unsuridir. Demak, jahonda o'ttizdan ortiq turkiy xalq mavjud. Bu xalqlarning har biri o'zining adabiyotiga ega. Ammo o'z mustaqil davlati hamda dunyo hamjamiyatida o'z o'rniga ega turk, o'zbek, ozarbayjon, qozoq, qirg'iz, turkmanlar nufusi, ya'ni aholisi soni, tarixi, ijtimoiy-siyosiy mavqeyi, madaniyati darajasi jihatidan turkiy xalqlar orasida alohida ajralib turadi.

Jahon adabiyotida o'ziga xos o'rin tutgan turkiy xalqlar adabiyoti to'g'risidagi mazkur darslikda ana shu haqiqatni anglatish, targ'ib-tashviq qilish asosiy maqsad qilib qo'yilgan. Muayyan manbalarga tayanib tayyorlangan ayni o'quv darsligida turk, ozarbayjon, qozoq, qirg'iz va turkman adabiyoti, undagi tamoyillar, mashhur ijodkorlar, eng e'tiborli asarlar haqida ma'lumot berish ko'zda tutilgan.

Darslik universitet va pedagogika institutlari filolog, jurnalist talabalariga mo'ljallangan.

Mas'ul muharrir:

Baxtiyor Nazarov,

akademik, filologiya fanlari doktori, professor

Taqrizchilar:

Ulug'bek Hamdamov,

filologiya fanlari doktori, professor.

Islomjon Yoqubov,

filologiya fanlari doktori, professor

*Mazkur darslik O'zbekiston Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligining
2020-yil 30-iyundagi 359-sonli buyrug'iga asosan nashrga tavsiya etilgan
(qayd raqami: 359-078).*

ISBN 978-9943-6837-4-7

© A.Ulug'ov,
© "Muharrir nashriyoti",
Toshkent, 2021.

Ташкент – 2021

МИНИСТЕРСТВО ВЫСШЕГО И СРЕДНЕГО
СПЕЦИАЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ
УЗБЕКИСТАН

ТАШКЕНТСКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
УЗБЕКСКОГО ЯЗЫКА И ЛИТЕРАТУРЫ ИМЕНИ
АЛИШЕРА НАВОИ

АБДУЛЛА УЛУГОВ

МИРОВАЯ ЛИТЕРАТУРА

(Литература турецких народов)

УЧЕБНИК ДЛЯ СТУДЕНТОВ НАПРАВЛЕНИЯ 5120100 –
ФИЛОЛОГИЯ И ПРЕПОДАВАНИЕ ЯЗЫКОВ (УЗБЕКСКИЙ ЯЗЫК)

ОГЛАВЛЕНИЕ

Введение.....	9
Турецкая литература.....	15
“Книга Куркут Ага.....	17
Мавлоно Жалолiddин Румий.....	65
“Маснавийи маънавий”.....	68
Юнус Эмра.....	100
Османская турецкая литература.....	102
Литература Танзиматского периода.....	106
Современная турецкая литература.....	113
Азарбейджанская литература.....	146
Казакская литература.....	193
Киргизская литература.....	254
Эпос “Манас”.....	256
Современная киргизская литература.....	315
Чингиз Айтматов.....	326
Туркменская литература.....	400

MUNDARIJA

Uqtirish xati.....	6
Kirish.....	9
Turk adabiyoti.....	15
“Qo‘rqut Ota kitobi”.....	17
Mavlono Jaloliddin Rumiy.....	65
“Masnaviyi ma‘naviy”.....	68
Yunus Emro.....	100
Usmonli turk adabiyoti.....	102
Tanzimot davri adabiyoti.....	106
Zamonaviy turk adabiyoti.....	113
Ozarbayjon adabiyoti.....	146
Qozoq adabiyoti.....	193
Qirg‘iz adabiyoti.....	254
“Manas” eposi.....	256
Zamonaviy qirg‘iz adabiyoti.....	315
Chingiz Aytmatov.....	326
Adib asarlaridagi afsonalar haqiqati.....	333
Yozuvchi asarlarida zamon va makon tasviri.....	362
Turkman adabiyoti.....	400
Joriy nazorat savollari.....	419
Oraliq nazorat savollari.....	422
Yakuniy nazorat savollari.....	423

O'quv-ilmiy nashr

ABDULLA ULUG'OV

JAHON ADABIYOTI

(turkiy xalqlar adabiyoti)

Darslik

Muharrir:

Barno Turg'unboyeva

Texnik muharrir:

Fayzullo Azizov

Dizayner:

Vasiliy Bursev

Musahhih:

Abdulhamid Iskandarov

“Muharrir nashriyoti”

Litsenziya: AI № 309. 2017-yil 22-iyun.

Terishga 2021-yil 05-yanvarda berildi.

Bosishga 2021-yil 09-aprelda ruxsat etildi.

Bichimi: 60x84 1/16. «PT Serif» garniturasida

ofset bosma usulida gazet qog'ozida bosildi.

26,5 shart. b.t. 24,65 hisob nashr. tab.

Adadi 1000 nusxa. 54-son buyurtma.

“Muharrir nashriyoti” matbaa bo'limida chop etildi.
100185, Toshkent shahri, Chilonzor tumani, 20^A-mavzei.

So'galli ota ko'chasi, 5-uy. E-mail: muharrir@list.ru